

PROPRIETAR-DIRECTOR

Dr. AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

conform regulamen. de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

REDACTOR

Prof. DUMITRU NEDA

Foaie înscrisă în Registrul de publicații al Trib. Târnava-Mică sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foale bisericească — Apare în fiecare Sâmbătă

La școala durerii

Ne găsim la răscruce. La cea mai grea, la cea mai hotărâtoare, poate, din câte a trăit neamul nostru dealungul veacurilor.

Isbiți de nedreptăți, sfâșiați de suferințe, umiliți până la sânge, striviți de poveri, căutăm drumuri de nouă așezare materială și spirituală. Trăim o adâncă revoluție, o revoluție a durerii, pe care va trebui s'o desăvârșim în ceasuri apocaliptice, atunci când în jurul nostru se sfarmă lumi, iar fața celeia care va veni este ascunsă încă în întunec. Primejdii nevăzute ne pândesc, înainte de a ne fi putut lega rănilor adânci din care sânzorează ființa noastră întreagă.

Clipa e grea. Dar și mare. Tragismul îi dă grandoare. — Privită în perspectiva veșniciei, în care se țese după planuri tainice pânza istoriei omenești, această amețitoare ofensivă a răului, ce ne isbește fără milă și fără dreptate, constituie de sigur proba supremă la care este pus sufletul românesc, spre a i se verifica substanța și a i se defini caracterul.

Nu ne îndoim de biruința finală în examenul la care suntem supuși. Il vom trece. Dar cum și când? Și cu ce preț? — Depinde de noi, de înțelegerea cu care generația noastră va ști cuprinde rostul adânc al mării încercări, de oțelirea cu care va ști valorifica și transforma în comoară națională durerea și amarul ce ne copleșesc.

Trebue, înainte de toate, să avem aprecierea justă a crâncenei loviri. Să-i determinăm locul și rostul în evoluția istorică a neamului nostru. Astfel se va reduce imediat la adevăratele sale proporții. Se va înțelege, că nu se petrece cu noi nimic definitiv și nimic iremediabil. Un episod. Dureros, de sigur, dar trecător. Câte n'am trăit noi, la fel de întunecate, în drumul bimilenar de când doinim prin codrii Daciei și coborâm cu plutele pe Mureș și pe Olt bogățiile brazdelor ei răsturnate de plugurile noastre! Câte hoarde barbare n'au trecut peste noi, câți ne-au jefuit, câți ne-au robit, câți n'au încercat cu fier și foc să ne ucidă graiul și sufletul. — Greul și durerea ne-a crescut popor mare, care, la o cotitură a vremii, părea a fi ajuns la desăvârșirea idealului național suprem. Acum îi răsare în drum o nouă stâncă a nedreptății, care îi imprăștie apele ce se strânseseră într-o singură albie. Nu-i nimic! Oltul nostru a măcinat Carpații, peste culmile cărora sufletul românesc a închegat de mult o singură patrie spirituală, în ciuda tuturor rânduelilor de măruntă și schimbătoare politică omenească.

Esențialul este, ca acest suflet românesc să se adâncească din noua încleștare cu pu-

terile întunecului. Să se oțelească, să se fortifice și să se curețe de sgura atâtor păcate, naționale și nenaționale, care l-au molenit și l-au desfigurat.

Drumul spre aceste zări de purificare și de înălțare îi este cunoscut. Nostalgia lor trăiește în adâncul ființei lui. Fiindcă sufletul românesc, în ciuda tuturor isbeliștilor și rătăcirilor, cu tot nenorocul care l-a împins pe cărări sterpe în ale credinței, a fost și a rămas în profunsimile sale creștin. Acest jăratec, ascuns în cenușa patimilor și vitregiilor, va fi și acum, ca de atâtea ori în trecut, puterea magică din care se va aprinde nouă viață și nouă glorie românească.

Trebue însă neapărat să transformăm în dinamism conștient ceea ce până acum era simplă putere a tradiției, rezistență a inerției, glas al trecutului și pornire a instinctului de conservare. Acum, în mijlocul vâlturilor morții, trebue să înțelegem că singura nădejde a noastră este un nou botez al sufletului național în apele evangheliei eterne. Că trebue să devenim sincer și conștient creștini, nu numai în viața particulară, ci și în așezarea celei publice. Formula de viață proprie și specific românească este aceasta: popor creștin în țară creștină. Nici una alta nu ni se potrivește și nu ne mântuește.

Această interpretare a momentului istoric crucial, prin care trecem, ne va face să primim cu cinstită smerenie, în semn de pocăință și ispășire, durerile și poverile prezentului, pe care știm că le merităm din plin. — În același timp, va da altă față și alt cuprins naționalismului nostru, iubirii noastre de neam și țară. Până acum treicolorul a fost mușama sacră, pentru acoperirea păcatelor și blestemețiilor. De acum înainte va trebui să fie cu adevărat simbol de jertfă, de viață aspră și modestă. — Am trăit prea individualist. Ne trebue o adâncire a sentimentului de comunitate. Trebue să înțelegem — valurile de refugiați cu rănilor și tragediile lor sguuitoare ne sunt școală teribilă — că suntem prinși organic în marea realitate care e neamul românesc, soarta căruia cuprinde în sine, în bine și rău, destinul fiecăruia din noi, precum virtuțile ori viciile noastre se reflectează în viața comunității naționale ca ferment de înălțare ori de corupție. Nu prin tirade de vorbe răsunătoare, și nici chiar prin isprăvuri izolate de avânturi trecătoare se va consolida pe veci muntele românesc, în acest colț de lume bântuit de uraganele atâtor interese contrastante; ci prin eroismul muncii statornice, a sentimentului constant de servire a comunității, a obișnuinții traiului simplu și a

unei moralități aspre care nu ia viața'n joc și nu tratează interesele comunității etnice cu frivolitate. Ne trebuesc oameni, cari se incadrează conștient în disciplina națională, dar cu demnitate, fără slugărnicie; tot așa cum cu demnitate și fără slugărnicie înțelege neamul românesc însuși să se incadreze în ordinea internațională, în care vrea să-și implinească rolul și să-și păziască locul cu vrednicie romană.

Trăită și înțeleasă în acest chip, revoluția durerii, în care am intrat, va fi temelia gloriei noastre de mâne.

Dela frații din robie

Am primit — firește că nu pe calea poștei maghiare — o scrisoare dela un prieten al nostru rămas în teritoriul năpădit de Unguri din mila puternicilor „Axei”. Tot ce se spune în aceste rânduri de durere e cel mai trist adevăr. Le așterne pe hârtie cineva dela fața locului — cum s'ar zice — care vede și caută să trăiască realitatea cumplită ce i-a fost dat s'o ajungă. — Scrisoarea e următoarea:

„Nu am mai avut fericirea să citesc „Unitatea” de foarte multă vreme. Dacă se trimit, cred că este oprită la cenzură. Nu i-am mai văzut fața.

Vreau să Vă trimit câteva slove despre credincioșii din dieceza Orăzii.

Douăzeci și doi preoți fugăriți și trecuți peste graniță de groază, etc. Doisprezece expulzați, între cari Rev. Coriolan Tămăian, redact. „Vestitorului” și Rect. Semin. Patru deportați în lagăre dimpreună cu frunțașii parohiilor. Zece deținuți, dintre cari unii au fost apoi expulzați, alții deportați, alții „liberi...” Mai mulți maltratați, unii bătuti în așa fel că încă nu și-au revenit după 10 zile... Pătruzeci și două parohii fără preoți, în urma acestor „finețe”. Invățătorii fugăriți. Frunțașii țărani deportați sau expulzați sistematic.

În multe sate — cu populație amestecată — au venit preoți dela Hajdu-Dorogh, au predicat, au îndemnat poporul la revenirea înspre H. D., la predică și liturghie în limba maghiară. În multe parohii sesiunea parohială e luată dela proprietar fără nici o teamă, fără aviz. Din mai multe școli capelele au fost înlăturate.

Seminarul, care cuprinde și internatul Șc. Normale, infundat cu 400—450 refugiați, deci sechestrat. Numai aripa seminarului e liberă. Încercăm să aducem pe marți — 26 Oct. — pe clerici, căci sunt urmăriți acasă, unde sunt. Cu toate intervențiile imposibil să eliberăm Seminarul. Și ce spun? „Refugiații” sunt găzduiți în instituturile statului. În realitate atâția stau la noi în Seminar, în vreme ce scot la licitație locuințe cu câte 5—8 camere de ale Statului.

In situația aceasta profesorii de Șc. Normală pleacă în România. Aci îi plătesc cu 50 p. (1500 Lei), pe cei Români. Presiune pe toată linia. Nu știm ce se va face cu Șc. Normală. Nu vreau să accepte cl. I... In școlile lor normale propun viitorilor învățători limba română. Ni-e teamă că secularizarea școlilor confesionale, laicizarea lor, să nu fie introducerea în desnaționalizarea noastră de ei. Ce rost vor mai avea aceste Șc. Normale, dacă școlile primare sunt ale Statului?... Noi ispășim atâtea păcate!

Cred că nu ajunge să ne indignăm. Trebuie să ne rugăm suferind. Noi trăim paginile scrise de prooroci acum 2700 ani; noi suntem acei cari desmintim prevederile șefilor fărădelege și confirmăm cu osârdia pătimirii noastre Providența divină. Dea bunul Dumnezeu să fie o lecție de catehism pentru Neamul nostru și pentru noi înșine.

19 Noemvrie 1940.

Calea păcii

O seamă de gânduri creștine actuale

Ne dăm seama de vremile de cumplită urgie pe cari le trăim. Părjolul răsboiului distrugător s'a întins în atâtea părți ale globului pământesc încât, fără metaforă, putem spune că lumea arde în flăcări mistuitoare. Și în deosebi bătrina Europă. Suferă sârmana de-o boală înfricoșată și aducătoare de moarte produsă de germenii răsbunători ai ateismului, materialismului, indiferentismului, raționalismului, hegemonismului, și a atâtor alte demonianisme, în cari i-a plăcut să se răsfețe dela un timp încoace. Mareșalul Petain, nu demult, nu s'a sfiit să afirme lumii întregi cauza prăbușirii biete noastre surori, care-i Franța, cea „care nu a avut viață“, după cum o avertizase în 1906 un alt mare bărbat al ei; Jaurés, și alții. — O lecție mai tragică nu ne trebuie!

Cu mai multă competență și precizie putem noi Preoții lui Isus Hristos, cari din mila cerului suntem puși la căpătâiul conștiințelor

umane, să le pipăim pulsul și să le facem diagnosticul boalei. In plină cunoștință de cauză declarăm sus și tare că dacă omenirea e bolnavă, cumplit, cauza primă rezidă în *depărtarea ei de Hristos, Calea Adevărul și Viața lumii văzute și nevăzute*. Un neobosit apostol al neamurilor de talia Sfântului Pavel, ne-ar putea întreba ca și acesta pe Efeseni, *dacă am primit, după ce am crezut, pe Spiritul Sfânt?* Căci dupăcum, obiectiv și sincer, constată vestitul card. Manning: „Dacă este ceva spre rușinea noastră, ceva care trebuie să ne arunce în genunchi, cu fruntea în țărână, este faptul că noi tot langul zilei trăim ca și cum nu am avea Spiritul Sfânt“. Și cred că e cu cale să amintesc aci de Sfântul serafic Francisc din Assisi care, exasperat în veacul al XIII-lea, cu fața palidă, cu glasul înăbușit de suspine, cu ochii scăldați în lacrimi, cutreera satele și orașele Umbriei (Italia) strigând din toate puterile: „*Iubirea nu e iubită; iubirea nu e iubită!*“ — Ce ar face dacă s'ar scula azi, după 700 de ani?!

Să facem și noi, ce credem că ar face el. Pentru a stinge văpăile focului aprins de puterile întunecului în contra Luminii care luminează pe tot omul ce vine în lume — și care e Iubirea arzătoare și nesfârșită, — ar sufla în ele cu iubirea și jertfa Apostolului neobosit și neînfricat. Numai cu *rugăciune și cu post* iese duhul cel rău din sufletele celor răscumpărați cu mare preț, cu sânge dumnezeesc. Și cu viață harică. — Prin urmare, leacul, sau antidotul acestor plăgi sociale și individuale, evident: *reîntoarcerea la Marele Ofensat și Părăsit*, la Tatăl cel Bun și Milostiv, care nu voește moartea păcătoșilor, ci ca să se întoarcă și să fie vii.

Formula, sau receta, vindecătoare a rănilor adânci și sângerânde ale popoarelor ne-o oferă Sfânta Treime. Dumnezeu Tatăl cel Indelung-răbdător mereu ne strigă: „*Întoarceți-vă la mine... și mă voi întoarce către voi*“ (Zach. I. 3). Dumnezeu Fiul neîncetat bate la ușa inimilor noastre și ne strigă: „*Deschide-mi ușa*.“ Iar din Taina Iubirii Sale, cu glas duios ne cheamă: „*Veniți la mine toți cei osteniți și in-*

sărcineți și eu vă voi odihni pe voi (Mat. XI, 28). Sf. Spirit în nenumărate locuri ale Sfintei Scripturi — de El scrisă prin rostul agiografilor — ne îndeamnă „*să nu murim, Casa lui Israel*.“ — *Ci să ne întoarcem și să fim vii* (Ezech. XVIII, 31, 32). Sfinții Apostoli și fletele alese ale Bisericii, cari s'au făcut buni pentru Hristos, într'un glas ne îndreaptă spre singurul far luminos și singura realitate în noaptea acestei lumi: *Isus Hristos* — a cărui Lege am desprețuit-o bătătorind căile celui rău, ucigaș de suflete și sămănător al morții.

O realitate pe cât de tristă pe atât de adevărată: Ochii sufletului și ai trupului nu ni i-am știut înălța spre Ceruri, de unde vine tot darul desăvâșit. Și prea puțini genunchi se apleacă, și nu mai multe brațe se împreună și ridică pentru *rugă* caldă, umilă și statornică în spre Părintele milelor și Tatăl a toată mângăierea, pentru a ne izbăvi de tot răul pentru a da lumii pace și mare îndurare. De aceea am ajuns unde am ajuns.

Să nu ităm însă că „Adânc pe adânc“ — *chiamă* (Ps. XVII 8). Abisul răutăților, a stricăciunilor noastre, aduce abisul milei, bunătații și iubirii lui Dumnezeu. Condiționat în de arma armelor; de cheia de aur, care deschide Cerul: de *rugăciune*, în care mulți așa de puțină încredere. Deși e mijlocul mai puternic cu care putem deschide vistierile nesecate ale darurilor. Sufletului și trupului tuturor le e de lipsă rugăciunea pentru mântuirea vremelnică și veșnică. Dacă nu le obrăzăm în aceste supreme lucruri, cauza e că nu se roagă. Sau și dacă se roagă, nu primesc peșă truca rău cer. (Iacob IV, 3).

Dumnezeul nostru, Domn și stăpân muritor peste veacuri, ne așteaptă și chibșcere rugăciunea, ca o condiție pentru împlinirea cererilor celor bune și sfinte: „*Strigă către mine și eu îți voi răspunde*“ (Ier. XXX, 2). „*Și mă chiamă în ziua necazului tău și tu voi scoate*“ (Ps. 49, 16) „*De veți cere ceva la numele meu, eu voi face*“ (Ioan 14, 14) „*Atreți și se va da vouă, căutați și veți afla, bați și vi-se va deschide vouă. Că tot celce cere*

Foiața „Unirii“

Poveste tristă

Ceva în legătură cu *Nihil sine Deo*

Când răposatul întru fericire, și întru fericire pomenitul, Regele Carol I și-a dat bine seama că protipendada bucureșteană are sufletul sec; că toată păcătoșenia boierească provenia din absoluta lipsă de cunoaștere a moralei creștine, și de conștiință morală creștină, și-a pus tot sufletul, toată inima, toată virtutea Sa, tot cugetul Său, să schimbe starea aceasta nefericită. Dar n'a isbutit.

Regele Carol fusese crescut pentru preoție, cu perspectiva de a ajunge Cardinal, și am avut noi norocul să ne bucurăm do roadele acestei creșteri. Fericite roade. El știa dumnezeiasca învățătură, concluzia sintetică și vecinic prezentă ca imanența lui Dumnezeu, a minunatei parabole din sf. Evanghelie; parabola cu nunta Fiului de Impărat:

„Un Impărat (adecă Dumnezeu) a făcut nuntă Fiului său“. (In poezia noastră populară se vorbește de moartea ciobanului moldovean, în Miorița, ca de o nuntă: La nunta mea a căzut o stea... Am avut nuntași brazi și pâlinași, etc). „La ceasul cinei a trimis slugile sale să vestiască pe cei poftiți: Toate sunt

gata. Dar, toți, par'că fuseseră vorbiți, au început să spună că nu pot veni și-au început să se roage să-i iarte. Cel dintâi — adecă mai marii lui Israel — a zis: „Țarină mi-am cumpărat și mă duc s'o văd“. Țarina, ogorul, câmpul lui Israel, sau via aceasta „pe care o a sădit-o dreapta Celui de sus“ însemna țara israelitenească, luată cu mită, în arendă, dela stăpânirea romană, pentru cea mai sistematică exploatare, nu pentru o bună administrare. „Cel de al doilea (clerul, intelectualitatea): „Am cumpărat 5 perechi de boi, trebuie să-i încerc“. Cinci perechi de boi: boul este la Jidovi simbolul filozofiei. Cu atât mai mult cinci perechi, adecă 10, care înfățișează zeciuală, decima, dijma din care trăiau fiii lui Levi, clerul. Ce le păsa lor de venirea lui Hristos? Ba ei, și mai marii lor, l-au răstignit, căci trebuia să-și menajeze veniturile. Și prea și le-au menajat. „Cel de al treilea“, marea masă a norodului care, după o expresie fariseico-judaicească „este blestemat pentru că nu știe legea“, a răspuns: „M'am însurat și de aceea nu pot veni“. Adecă dacă eu sunt legat vecinic, ca evreu și ca mozaist, de conducătorii și de clerul, de intelectualii nației mele, își închipuie orișicine, dintre cei care-și pot, firește, închipui, că nu putea veni la Hristos. Dar la mijloc era lipsa vinovată a unei cunoștințe precise și a unei conștiințe limpezi a moralei Legii, la câteși trele clasele și deci la întreagă

nația evreiască, căreia-i fusese destinată rânduiala întâi Evangelia lui Hristos, și era menită să fie puterea lui Dumnezeu pentru mântuirea oricui crede, Iudeului mai întâi apoi Elinului (Romani, 1, 16). — Dar deși avea așa o menire, nu s'a învrednicit să intre întru această Binecuvântată Impărăție a Tatălui, a Fiului și a sf. Duch, ca un bloc etrușci a intrat numai sporadic. Drept consecință în chip firesc fatală, a lipsei de cunoștință și recunoștință morală, Iudaismul și-a pierdut și ființa și vechiul său cult. Căci ce înfățișează astăzi Iudaismul, sunt niște epave periculoase și pentru el și pentru lumea putregaiul spiritualității — dacă încapă în menul — ratate.

Regele prea înțelept, prea corect, n'a vădit ca nația noastră, de care-i plăcea să spună clipele solemne sacramentalul regesc „Nația Mea“, n'a înțeles, ca această nație să se piardă sau s-o piardă, cum a încercat cel de al doilea urmaș al său, și ca s-o pună sub apărarea lui Dumnezeu, pentru că ajutorul dela oameni e fără efect, inoperant, cum s'ar zice, în situația delicată de practicant într-o țară de ortodocși puri, nepracticanți, a impus, — ca un Rege impunător, — pe marca țării celei cuvinte latinești, o reminiscență a origii

*) Preaf. Născătoare de Dumnezeu, în vremea vieții mele nu mă părăsi, ajutorului omenesc nu i încredința, ci singură mă apără și mă mântuește.

bolduri pentru rugăciune. — Isus ne-a pre-
ners cu exemplul: „Nopti întregi petrecea în
rugăciune“. Apostolii și sfinții toți au fost băr-
bații rugăciunii. Prin rugăciune s'au sfințit și
au sfințit și pe alții. — Cum se adunau cu
primii creștini la rugăciune și la „frângerea
pâinii“! Sf. Augustin zicea că „Dumnezeu vrea
să-ți dăruiască mai multe bunătăți decât ceri
tu“. Iar Sf. Ioan Climac: „Rugăciunea face silă
lui Dumnezeu“. „Silă sfântă — și e singura
armă careia Dumnezeu nu se poate împotrivi“,
cum afirmă Tertulian.

Și câte alte mărturii și exemple nu sunt în
Favoarea Rugăciunii. Eu mă mărginesc însă
conclude cu Sf. Toma și alții, că cuvîn-
tele „se cade, cerși, rugăți-vă...“ exprimă o
poruncă, care obligă sub păcat greu cu deo-
bire în trei cazuri: 1. Când omul trăește în
păcat de moarte; 2. când se află în primejdia
morții și 3. când se află în primejdia grea
le-a face un păcat de moarte! Dar când e
mai mare primejdia de moarte sufletească și
rupească decât azi? Dacă aduce cu sine răz-
boiul nenorociri, calamități și cataclisme — fiind
el mai mare rău aici — *pacea* e dintre bu-
turile cele mai mari și mai dorite de toți cei
cărora le zace la inimă binele omenirii. — Să
cucerim cu armele rugăciunii umile, incre-
dătoare și stăruitoare. Căci aceste arme stră-
bat la ceriu și-l fac să-și ploaie ploaia sa de
bunătăți. Să ne gândim la stăruința Sfântului Pă-
rinte Pius XII — pentru *cruciada rugăciunii*
în scopul unei păci bazată pe „*justiție și cari-
tate*.“ — Să ne înșirăm și noi în falanga ru-
gătorilor și să facem tot ce-i posibil pentru
obândirea acestui suprem deziderat. Sfânta
Eucharistie — centrul cultului divin — sigur
este mijlocul cel mai eficace. Noi preoții s'o
ferim des în acest scop. Eu unul și azi m'aș
dădura mult dacă s'ar ordona preoților, baremi
cât timp cât atârnă Sabia lui Damocles dea-
upra capului nostru, să intercaleze, după Ru-
găciunea amvonului, din Ecteniile dela sfâr-
șitul Paraclisului, dela Litie, sau rugăciunea
„Pe tine Zidul cel nebiruit“ dela Mezonopter
de către Regina Păcii. Pr. Valentin Tămaș

„Să piară înjurătura“. Nărav degra-
dant care, în loc să dispară, pare în creștere
în sânul nației noastre. Trebuie să începem o
acțiune mai serioasă pentru combaterea lui.
Altfel ajungem de răsul lumii și ne triviali-
zăm sufletește. O adâncă prefacere morală
nu se poate imagina fără stărpirea acestui
spurcat abuz al vorbei nesocotite. Acțiunea
de combatere trebuie să fie sistematică, ge-
nerală, condusă de sus. — În acest sens scrie,
în „Universul“ din 4 Oct. 1940, d. Ion Dra-
gomir, rânduri judicioase, din care reținem:

„Intre popoarele Europei suntem, poate,
cei mai sdrențăroși la gură: înjurăm de mama
focului. E o întâietate de care ne-am putea
lipsi bucuroși. — Năravul s'a înrădăcinat a-
tâta, încât nu numai spre a ne exprima mânia,
ci chiar și admirația, recurgem la înjurătură.
Iar aceasta nu este o simplă și banală afuri-
senie, ci o adevărată capo-d'operă de măs-
cară și grosolenie. Injurăm cumplit, apropiind
în fraze murdare cele mai sfinte noțiuni.

Avem totuși o mângâiere: uritul obicei
nu este românesc, ci o venetică, o țigănească
molipsire... Au împământenit-o surugii țigani
de pe vremuri, slugile de obârșie maghiară,
derbedeii cu sânge și simțuri corcite.

În noul stat legionar, prima îndatorire a
oricărui bun român este să-și pună frâu gurii
sdrențăroase. Să nu mai înjurăm, mai cu ose-
bire de cele sfinte. Și să chemăm la ordine
pe toți cei cari se vor uita și vor mai pica
în țigănescul păcat.

Luptă severă împotriva înjurăturii s'a
mai dus și în alte țări, — în Italia și în Spa-
nia mai ales. Sute de mii de afișe, lipite peste
tot locul, aminteau cetățenilor poruncitor că
este oprit a înjura. Mai târziu, s'a trecut la
pedepse împotriva nărașilor. — Nu este o
rușine să recunoaștem un rău și să căutăm
îndreptarea lui. Dimpotrivă. — Conducerea
țării trebuie să facă și la noi ceiace s'a făcut
aiurea, tipărind afișe amintitoare că e rău și
urit a înjura. — Când vom ajunge să ne stă-
pânim gura, vom fi făcut primul pas pe dru-
mul adevăratei civilizații.“

Știri mărunte

**I. P. S. Sa mitropolitul Alexandru
a plecat, Vineri 18 Octomvrie c. spre Cetatea
Eternă. Il însoțesc în acest drum apostolic,
căreia vremile excepționale ce trăim îi dau o
importanță deosebită, P. S. Ioan al Lugojului
și Il. Sa Dr. Victor Macavei vicarul arhidie-
cezei noastre.**

Sărbătorirea Regelui. Ziua de 25 Oc-
tomvrie este ziua de naștere a Majestății Sale
Regelui Mihai I, când Suveranul, anul acesta,
împlinește 19 ani. Ministerul afacerilor Interne
aduce acum la cunoștința obștei române că
atât ziua de naștere a Majestății Sale Regelui,
câ și ziua numelui său, vor fi prăznuite de
întreaga țară în 8 Noemvrie, de sărbătoarea
SS. Arhangheli Mihail și Gavril.

Gest regal. Printr'un comunicat dat,
din înalt ordin, la 13 Octomvrie c., se face
cunoscut că *Maj. Sa Regele* a hotărît a înceta
orice participare ce îi revine în calitate de
președinte activ al oricărei organizațiuni pre-
văzută prin orice lege, decret-lege, statut etc.,
anterioare datei de 6 Septemvrie 1940, cu
excepția celor care, prin tradiția începută de
primul *Rege* al României, se bucură de acea-
stă Înaltă Favoare. — Pe viitor instituțiunile
ce intenționează a solicita, exclusiv, *Preșe-
dinția de Onoare* sau *Înaltul Patronaj al Suve-
ranului*, vor adresa cererile prin Conducătorul
Statului.

Nouă măsuri ministeriale. Două de-
crete-legi mai recente au pus Țara în fața
unor realități de-ale viitorului apropiat. Și
anume: *S'au desființat Școlile Normale Su-
perioare și s'a interzis cumulul în învățământ.*
De aci încolo, adecă, nimeni nu poate ocupa,
cu nici un titlu și sub nici o formă, două
posturi în învățământul de stat. Profesorii nu
mai pot fi directori de internate. Preoții nu
mai pot fi și învățători. Profesorii de teologie
ca și cei de religie în învățământul de grad
secundar nu mai pot fi parohi și nici nu mai
pot funcționa cu salariu la vre-o parohie pre-

noastre dela Roma: *Nihil sine Deo*. Era ceva
tunci. Și a fost ceva multă vreme. Aproape
câtăte secol, tot timpul domniei măritului
Rege Carol I. Apoi toată perioada de domnie
de gloriosului Rege loial Ferdinand. Și a mai
câtăte și opt ani din domnia lui Carol II. Iar
înd acesta, care numai după strejuirea și a-
torul lui Dumnezeu n'a umblat, deși se cre-
a marele strejer, nici după strejuirea Inge-
r, a Bisericii n'a alergat, și nici după aju-
rul credinței, căci altfel n'ajungea unde a
ans, marca țării a fost violată. (Napoleon
unea că constituția este creiată spre a fi
plată). Probabil sub înrăurirea nefastă a ateis-
tului francmasonic, când, — *tocmai* când —
serica românească era Patriarhat, cele 3 cu-
ate au pierit ca misterioasele mane — tekel —
es de pe păreții sălii de benchetuire a îm-
ratului babilonian Belsazar, în noaptea fa-
a a pieirii sale. Cum fatală a fost și pentru
rol II și pentru țară, dispariția inexplicabilă
lui *Nihil sine Deo*.

Este adevărat că o mare parte din vina
estei dispariții jignitoare pentru lege și țară,
pătru tradiția și recunoștința națională, o are
suflet, pe conștiința sa fostul Patriarh Miron.
calitatea sa de prim ministru al Frontului Re-
gisterii Naționale, (altfel: Fosta Rușine Na-
țională), în slujba, sau lăsând să se slujască
urghia neagră a hrubelor, îngăduind, ba
i mult: încurajând politica oarbă a însee-

nării de țap ispășitori, asupra căreia un mare
ziar a atras atenția, fosta Sanctitate a tolerat
asasinarea mișealească a atâtor tineri, fala și
nădejdea acestei nații. Dar ce n'a tolerat?
El și guvernul său și cel lalte guverne călău-
zite toate de aceleași lozinci tainice și tăi-
nuite, care aveau să ducă sufletul românesc
la distrămăre iar țara la pierzare? Câte asa-
sinate morale nu s'au încercat și nu s'au să-
vârșit împotriva celor mai vrednici și mai des-
toinici dintre fiii și fruntașii acestui neam.
Câți din ei n'au fost calomniați, duși la jude-
căți mincinoase, urmăriți pas cu pas de o po-
liție degradată la rangul odios de a fi păzi-
toarea tuturor păcatelor. S'a asasinat sufletul
neamului, căruia i s'au confiscat toate drep-
turile, i s'au innăbușit toate tresăniile de con-
știință și libertate i s'a făcut școală sistematică
de lingășire și slugărnicie.

Și dacă a tolerat acestea și atâtea, cum
era să-i fie greu să tolereze dispariția a trei
cuvinte, cari poate pentru dânsul n'aveau nici
un rost. Ce-i păsa lui că poporul îi cânta:

Boaita asasină
Hoaita casapină
Singurul de vină!) —
Că-n biata România
S'a instalat tirania,
Tirania magiei negre
Din pricina boaitelor „integre.“

Ortodoxia, — da, ea însăși, — și Pa-
triarhatul prin persoana și prin personalitatea

) Aducă-și toată lumea aminte de celebra scri-
soare adresată Inuanctității sale de dl Iuliu Maniu, și
care a circulat clandestin bătută la mașină.

celui dintâi Patriarh al ortodoxiei românești, a
dat cu acest prilej examenul cel mai trist și a
suferit cea mai rușinoasă cădere, cum nu s'a
mai pomenit dela întemeierea Creștinismului,
respectiv dela marea schismă până astăzi.

După manifestele gârzii, Patriarhul, sub
primministeriatul căruia s'au săvârșit atâtea
asasinate, ar fi fost și el asasinat ca recompensă
dezertării dela datoria de creștin, de cleric, de
arhieru, de Patriarh. Fiindcă unde este duhul
Domnului (Hristos) acolo este libertate, și un
Patriarh „catolic“, cred eu, nu s'ar fi de-
gradat atâta: Întâi, aducă-și toată lumea a-
minte de fulminantul articol al altui sprijinitor
a tirăniei, ajuns apoi în calitatea sa de călău
pe masa de operație a d. Popescu-Prundeni:
„O cărjă, întâi, împotriva prințului Carol, ca
om al lui Ionel Brătianu, recompensat cu post
de regent. Apoi, când Prințul Carol ajunge
Rege, Patriarh supus și împreună luptător. Și
când cu constituția aceea răpusă de un simplu
gest al d. General Antonescu, prim ministru
al lui Armand Călinescu, asasinul asasinat,
Patriarh ajuns slugă netrebnică (dar nu în sens
creștinesc) la un însemnat de Dumnezeu încă
din pruncia sa, și de care bine era să se fe-
rească, după avertismentul străbun: Quem dii
notarunt, cavetel, nu să-i slujască.

Dacă ne doare — și grozav încă — și
pe noi și pe toată nația și naționalitatea ro-
mânească, ticăloșia, și ce ticăloșie încă, confe-

văzută în bugetul statului, ori particulară. Profesorii și maestrii cursiști fără licență la specialitatea catedrei ce ocupă, vor fi puși în retragere la împlinirea alor 25 ani de servicii.

Locale. Duminică viitoare va predica în catedrală p. *Traian Jacodi*, profesor secundar.

Privitor la procurarea cărților didactice Ministerul Educației Naționale, a Cultelor și Artelor, a decis următoarele: 1. Elevii creștini nu pot cumpăra manuale didactice și rechizite școlare decât dela librăriile creștine. 2. Editurile românești nu pot vinde manuale librăriilor evrești. 3. Autorii creștini de manuale didactice nu mai pot încheia contracte cu editurile evrești. Stocurile de cărți școlare, existente la aceste edituri, se pot desface numai în cursul anului școlar curent. — Toate acestea au fost comunicate spre știre și acomodare.

Dela Sindicatul Presei. În ședința ce s'a ținut zilele acestea la București, vechiul comitet de conducere a Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat, dimpreună cu Biroul Sindicatului, și-au depus mandatul. Demisia a fost primită. Cu conducerea Sindicatului au fost delegați următorii: Președinte: *Ioan Costea*, fost redactor al ziarului „România Nouă”; vicepreședinte: *Radu Dragnea*, comisar al guvernului pe lângă agenția „Rador”; secretar general: *Gavril Pop* din presa populară.

Convenție româno-germană. Săptămâna aceasta, în 22 Octombrie, noaptea, a fost semnată la București convenția româno-germană privitoare la transportarea populației germane din Bucovina de sud și Dobrogea. Din partea Nemților a semnat consulul general Wilhelm Rodl, iar din parte românească I. Broșu, împuternicitul guvernului român, după ce tratativele au fost duse la bun sfârșit.

sional patriarhală, îl privește. Nația noastră s'a scuturat ca de o ploaie cu soare (când își bate dracul nevasta), de toate acele reprezentări diavolești cari ne-au costat Basarabia, Bucovina, Ardealul și Dobrogea de sud, în afară de grozava umilință și nemeritata demoralizare la cari, fără voia și fără vina noastră, am fost expuși, privesc îngerilor și oamenilor, lumii întregi, și din nenorocire privesc întristătoare.

Pentru ca să se îndure Dumnezeu de noi, pentru că am necinstit, ca niște nesocotiți, pe Binefăcătorul nostru și al nației, pe Intemeietorul cel de al doilea al țării și al Regatului, pe acela care a lăsat prin Testamentul său magnific rugămintea să ne mai aducem aminte de Dânsul, chiar dacă de nicăerea și pe nicăerea nu se aude nici un glas, nici o șoaptă măcar, (demnitarii Patriarhatului se ocupă cu traficele numirilor și transferărilor exclusiv pentru parohiile bogate) să ni se îngăduie să rugăm respectuos pe d. General, în numele moralei creștine pe carea răposatul Rege Carol I a practicat-o integral, și pe d. Maniu, ca să facă așa fel, încât gestul memorabil al memorabilului Rege, cuvintele: Nihil sine Deo, cu cinste vrednică de dânsule și de memoria Regelui Carol I, să fie din nou așezate pe marca țării. Se distingeau odinioară și pe monede.

Pentru că și acest fapt e un fel de a ne reîntoarce la Dumnezeu și la națiune, și dispariția lor ne-a adus dezastrul de azi și bucuria vrăjmașilor nației noastre, și trebuie reparat de neamul nostru acest dezastru, neapărat și cât de curând.

Protopresbiteratul Ortodox

Bunuri „inghețate” în Statele Unite. „Evening Star” publică o statistică a bunurilor străine, publice și private, care au fost declarate „congelate”, adică sechestrate, de guvernul St. U. ale Americii. Totalul lor se ridică la cifra uriașă de 3465 milioane dolari. Pe țări, suma se repartizează așa: Estonia, Letonia și Lituania 2 milioane dolari; Norvegia și Danemarca 200 milioane; Olanda 1398 milioane; Belgia 512 milioane; Franța 1283 milioane; în urmă *România*, 70 milioane dolari.

Viața religioasă în Germania. După cum e informată agenția „Rador”, în cele 48 episcopii catolice din Reich activează liberi și nestingheriți 32.000 de preoți. În cursul unui an au fost cununate bisericeste 162.251 perechi catolice și au fost botezați 389.329 copii catolici. Pe lângă universitățile germane există opt facultăți teologice catolice.

Spre știre. Părinții copiilor surdo-muți sunt încunostințați că Institutul de surdo-muți refugiat din Cluj funcționează cu școala și atelierul de lucru în Sibiu, la Spitalul de Boli Mintale.

ANUNȚ. La Școala Normală de fete din Blaj titularele catedrelor de: limba franceză și educație fizică fiind detașate, se pot numi profesoare suplinoare de specialitate. — Cererile însoțite de acte (diploma, extras de naștere, botez, etc.) se vor înainta Preaveneratului Ordinariat în cel mai scurt timp.

DIRECȚIUNEA

S. A. GENERALA DE INDUSTRIE ȘI COMERT

Convocare

În conformitate cu statutele, d-nii acționari ai S. A. *Generală de Industrie și Comerț din Dicioșâmărtin* sunt convocați în adunare generală extraordinară, pentru ziua de 14 Noembrie 1940, ora 11 a. m., în localul Societății din Dicioșâmărtin.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale extraordinare.
2. Modificarea paragraf. 21 din statute.
3. Eventuale propuneri.

D-nii acționari, cari doresc a lua parte la această adunare generală extraordinară, sunt rugați să depună acțiunile lor la Banca Generală de Credit Dicioșâmărtin cu 3 zile înainte de ținerea adunării generale extraordinare.

**Soc. An. Gen. de Ind. și Comerț
din Dicioșâmărtin**

Convocare

Domnii acționari ai firmei „HERCULES”, Fabrică de țiglă și cărămizi S. A. din Dicioșâmărtin sunt convocați la adunarea generală extraordinară, care va avea loc la 16 Noembrie 1940 orele 10 a. m. la biroul fabricii din Dicioșâmărtin.

ORDINEA DE ZI:

I. MODIFICAREA STATUTELOR.

Textul vechiu.

Consiliul de Administrație.

§. 24. Afacerile societății le conduce consiliul de administrație pe lângă responsabilitatea stabilită în legea comercială. Consiliul de administrație se compune din cel puțin 6 și cel mult 12 membri. Toți membri consiliului de administrație se aleg de către adunarea generală pe 6 ani.

§. 27. Consiliul de administrație denuște și amovează pe directorul general al societății, iar la propunerea directorului general pe toți funcționarii societății. Consiliul de administrație stabilește cercul de competență a acestor și retribuția lor.

Textul nou.

Consiliul de Administrație.

§. 24. Afacerile societății le conduce consiliul de administrație pe lângă responsabilitățile stabilite de legea comercială în vigoare. Consiliul de administrație se compune din cel puțin 3 și cel mult 5 membri. Membrii consiliului de administrație se aleg de către adunarea generală pe 2 ani socotiți cu ziua adunării generale în care au fost aleși.

§. 27. Directorul executiv al societății se numește și se concediază de adunarea generală, iar funcționarii se angajează și se concediază de directorul executiv care fixează și retribuțiunile lor.

Comitetul de cenzori, Comitetul de supraveghere

§. 30. Comitetul de cenzori se compune din cel puțin 3 membri și cel mult 5. Membrii se aleg de adunarea generală pe 3 ani, cu excepția primului comitet de supraveghere, cărui membri se aleg numai pe un an. Numărul membrilor din comitetul de supraveghere s'ar reduce din oarecare cauză la număr mai mic de 3, atunci consiliul de administrație în scopul efectuării alegerii gitoare e obligat să convoce fără amânare adunare generală.

§. 30. Comitetul de cenzori se compune numai din 3 membri și tot atâți supleanți se aleg de adunarea generală pe 2 ani socotiți din ziua adunării în care au fost aleși.

II. ALEGEREA MEMBRILOR ÎN CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

III. ALEGEREA MEMBRILOR ÎN COMITETUL DE CENZORI

Acționarii cari doresc a lua parte la adunarea generală extraordinară sunt rugați să depună acțiunile eventuale procurile lor la Biroul seriei societății cu 5 zile înainte de ținerea adunării.

DIRECȚIUNEA

Judecătoria mixtă Blaj, secția cf.

Nr. 2175 - 1939 cf.

Extract din publicațiune de licitație

În cererea de executare făcută de următorii: „Albina” institut de credit și economii, Sibiu, urmăriților Ion Muntean și Iosif Muntean

Judecătoria

a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Cergăul Mare circumscripția judecătorei ocolului Blaj cuprinse în cf. a Cergăul Mare Nr. coalei cf. No. 141 cf. sub A+30 600,602 top. cu preț de strig. Lei 300; A+30 ord. 642 top. cu preț de strig. Lei 30; A+31 ord. 642 top. cu preț de strig. Lei 60; A+32 ord. 706 top. cu preț de strig. Lei 75; A+35 ord. 1513 top. cu preț de strig. Lei 150; A+37 ord. 1879 top. cu preț de strig. Lei 300; ord. 2438 top. cu preț de strig. Lei 60; A+38 ord. 3268/540800-a parte din pășunatul comun cu preț de strig. Lei 75; Cf. No. 795 A+1 ord. 340, 341 top. cu preț de strig. Lei 3000; Cf. No. 135 A+28 ord. 47 top. cu preț de strig. Lei 1500; A+29 ord. 584 top. cu preț de strig. Lei 150 A+30 ord. 1545 top. cu preț de strig. Lei 150; A+31 ord. 2213 top. cu preț de strig. Lei 300; A+33 ord. 2544 top. cu preț de strig. Lei 400; ord. 2761 top. cu preț de strig. Lei 300; A+34 ord. 817/540800 parte din pășunatul comun cu preț de strig. Lei 30; penuru încasarea creanței de 5.640 Lei și accesorii

Licitațiunea se va ține în ziua de 5 luna februarie 1940 ora 9 în localul oficial al Cf.

Imobilele ce vor fi licitate nu pot fi vândute la preț mai mic decât cu suma ce întrece prețul de licitație.

Data, în Blaj la 10 Februarie 1940

Dir. de cf.

Dr. ARTUR BERAN

146 (1-1)